

ДО
Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ

КОПИЕ ДО:
Г-Н ЕМИЛ КАРАНИКОЛОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА

ОТНОСНО: Процедура № 2017/4062 по описа на ЕК, за нарушение на Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

На 26 януари 2018 г. в Патентното ведомство беше получено Официално уведомително писмо от Европейската Комисия във връзка с процедура по нарушение № 2017/4062, за неспазване на Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни. С писмото се иска в двумесечен срок становището на Република България в съответствие с чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз. В случай, че не бъде представено становище Комисията може да упражни правото си на подаване на иск пред Съда на ЕС срещу РБ.

Във връзка с посочената процедура през изминалата 2017 г. Патентното ведомство подготви проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за марките и географските означения. На 9-ти ноември 2017 г. проектът на закон е внесен в Народното събрание и разпределен на комисията по икономическа политика и туризъм, която е водеща, комисията по култура и медиите и комисията по земеделието и храните.

Във връзка с изложеното и предвид възможността за стартиране на съдебната фаза на процедурата, Ви моля за спешно придвижване на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за марките и географските означения, в комисията по икономическа политика и туризъм към Народното събрание.

Патентно ведомство остава на разположение в случай на необходимост от допълнителна информация.

Приложение: Официално уведомително писмо на ЕК по нарушение № 2017/4062.

С уважение,

Д-р ПЕТКО НИКОЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ

№ ДВ 27-Б-229/26.01.2018г.

Г-жа Ванелия Францова
За препратване с ДВТЯ Прена
26.01.2018г.

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАРИАТ

Брюксел, 26. 01. 2018

SG-Greffe(2018)D/ 1523

ПОСТОЯННО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
Square Marie-Louise, 49
1000 BRUXELLES
BELGIQUE

Относно: Официално уведомително писмо — Нарушение № 2017/4062

Генералният секретариат ще Ви бъде задължен, ако препратите приложеното писмо до министъра на външните работи.

За генералния секретар,

Robert ANDRECS

Приложение: C(2018) 364 final

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 25.1.2018

2017/4062

C(2017) 364 final

Уважаема госпожо Министър,

Бих желал да насоча вниманието Ви към Закона за марките и географските означения от 1 септември 1999 г., който урежда условията и реда за регистрация на търговски марки и географски означения в България.

1. Българско законодателство

Член 51 от Закона за марките и географските означения от 1 септември 1999 г. определя географските означения като наименования за произход или географски указания.

В същия член 51 наименованието за произход е определено по-точно като *„наименованието на страна, район или определена местност в тази страна, служещо за означаване на стока, която произхожда от там и чието качество или свойства се дължат предимно или изключително на географската среда, включваща природни и човешки фактори“*, а географското указание е *„наименованието на страна, район или определена местност в тази страна, служещо за означаване на стока, която произхожда от там и притежава качество, известност или друга характеристика, които могат да се отдадат на този географски произход“*.

В член 53, алинея 1 се предвижда, че *„Правната закрила на географското означение се предоставя чрез регистрацията му в Патентното ведомство“*.

Съгласно член 56 *„Правната закрила на регистрирано географско означение се прекратява, когато престане да съществува връзката между качествата или особеностите на стоката и географската среда“*.

Екатерина ЗАХАРИЕВА
Министър на външните работи
ул. „Александър Жендов“ № 2
1113 – СОФИЯ/SOFIA
БЪЛГАРИЯ/BULGARIE

2. Законодателство на ЕС

Законодателство на ЕС относно закрилата на географските указания има от 1992 г.¹. Системата на ЕС за географските указания обхваща селскостопанските продукти и храни², вината³, спиртните напитки⁴ и ароматизираните вина⁵.

По отношение на селскостопанските продукти и храни член 5, параграф 11 от консолидираната версия на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни⁶ (отменен и заменен с Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни, който е в сила в момента), гласи:

„11. В случая на България и Румъния националната защита на географските означения и наименования за произход, които съществуват към датата на тяхното присъединяване, може да продължи дванадесет месеца след датата на присъединяването им.

Когато заявлението за регистрация съгласно настоящия регламент се изпрати на Комисията до края на гореспоменатия период, тази защита се прекратява на датата, на която е взето решението за регистрацията съгласно настоящия регламент.

Въпросната държава членка поема отговорност за последствията от такава национална закрила, при която дадено наименование не е регистрирано съгласно настоящия регламент.“

¹ Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни, заменен с Регламент (ЕО) № 510/2006, който бе заменен от своя страна с Регламент (ЕС) № 1151/2012.

² Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни, ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1—29.

³ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета.

⁴ Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетиранието и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета.

⁵ Регламент (ЕС) № 251/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за определяне, описание, представяне, етикетирание и правна закрила на географските указания на ароматизирани лозаро-винарски продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета.

⁶ Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни, ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 1, изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 на Съвета от 20 ноември 2006 г. за адаптиране на някои регламенти и решения в областта на свободното движение на стоки, свободното движение на хора, дружественото право, политиката на конкуренция, земеделието (включително ветеринарно и фитосанитарно законодателство), транспортната политика, данъчното облагане, статистиката, енергетиката, околната среда, сътрудничеството в областта на правосъдието и вътрешните работи, митническия съюз, външните отношения, общата външна политика и политиката на сигурност и институциите поради присъединяването на България и Румъния, ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр.1.

3. Диалог между службите на Комисията и българските органи

Предвид факта, че българската система за национална закрила не е била преустановена в срок от 12 месеца след присъединяването на България към ЕС, с писмо от 15 февруари 2016 г. службите на Комисията приканиха българските органи да представят становищата си относно съществуването на национална схема за закрила на географските указания, прилагана успоредно със системата, установена чрез Регламент (ЕС) № 1151/2012, и относно мерките, които те са готови да предприемат, за да постигнат съответствие със законодателството на ЕС.

На 15 април 2016 г. българските органи отговориха, че до октомври 2016 г. ще изготвят изменение на Закона за марките и географските означения, за да отстранят установените несъответствия с правото на ЕС. Те планираха да представят проектозакона на Комисията за консултация преди да бъде приет.

На 3 май 2016 г. службите на Комисията се обърнаха с молба към българските органи да им предоставят проектозакона за изменение на действащия Закон за марките и географските означения, както и график за приемането му, във връзка с което на 28 юли 2016 г. българските власти информираха, че са предприели активни стъпки за изготвянето на предложения за изменение на действащото законодателство по отношение на географските означения. При работата по изготвянето на проекта за изменение на Закона за марките и географските означения обаче българските органи са били изправени пред някои въпроси, свързани с прилагането на Лисабонската спогодба за закрила на наименованията за произход и тяхната международна регистрация.

Във второ искане във връзка с храните и напитките от 14 октомври 2016 г. службите на Комисията поясниха, че системата за качество на ЕС е единна и изчерпателна система за закрила. Освен това съгласно Регламент (ЕС) № 510/2006 националната закрила на географските указания и наименования за произход, съществуващи към датата на присъединяването на България и Румъния, може да продължи за срок от дванадесет месеца от датата на присъединяване, т.е. до 1 януари 2008 г. След това националната закрила на съществуващите географски указания е била разрешена за допълнителен срок само ако са били изпълнени условията в правилата на преходното законодателство, определени конкретно по отношение на такива указания, и това включва и условието за заявлението за регистрация да бъде внесено пред Комисията в срок от тези дванадесет месеца от присъединяването. В заключение службите на Комисията отново приканиха българските органи да им представят законопроект за изменение на действащия Закон за марките и географските означения, както и графика за приемането му.

На 17 ноември 2016 г. българските органи изпратиха копие от проектозакона за изменение на Закона за търговските марки и географските означения, който предвиждаше географските означения на селскостопански продукти и храни, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 1151/2012, да не бъдат регистрирани в националния регистър. Проектозаконът предвиждаше също така преходни разпоредби, съгласно които националните регистрации на географските означения на селскостопански продукти и храни, които попадат в обхвата на Регламент (ЕС) № 1151/2012, да бъдат прекратени автоматично в срок от една година от датата на влизане в сила на закона.

На среща с българските органи на 27 януари 2017 г. и в третото си искане за допълнителна информация от 2 февруари 2017 г. службите на Комисията отговориха, че смятат разпоредбата, съгласно която националните регистрации на географски означения, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 1151/2012, се прекратяват автоматично в срок от една година от датата на влизане в сила на закона, за все още несъвместима с изключителния и изчерпателен характер на Регламент (ЕС) № 1151/2012, както е тълкуван от Съда.

На 28 февруари 2017 г. българските органи представиха на службите на Комисията нова версия на проектозакона за изменение на Закона за марките и географските означения, която предвиждаше регистрации на географските означения на селскостопански продукти и храни, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 1151/2012, да бъдат прекратени от датата на влизане в сила на закона.

В четвъртото искане за допълнителна информация от 31 март 2017 г. службите на Комисията отвърнаха, че предвид изключителния и изчерпателен характер на Регламент (ЕС) № 1151/2012, както е тълкуван от Съда, националната закрила на географските указания и наименованията за произход, които са били регистрирани в България от присъединяването ѝ към ЕС насам, и тези, които българските органи възнамеряват да запазят до влизането в сила на Закона за изменение на Закона за марките и географските означения, не е съвместима с Регламент (ЕС) № 1151/2012.

На 18 април 2017 г. българските органи отговориха и потвърдиха своя ангажимент за привеждане на Закона за марките и географските означения в съответствие с правото на Съюза и за осигуряване на спазването на Регламент (ЕС) № 1151/2012. Те обаче не представиха нов законопроект, с който да се решава въпросът за закрилата на географските означения за периода, предшестваш влизането в сила на акта, нито график за приемането му, нито предложиха алтернативни решения.

Освен това Комисията бе информирана за едно решение на българския Върховен административен съд от 12 юли 2017 г.⁷, който в нарушение на правото на ЕС не е отправил преюдициално запитване към Съда на ЕС и който постановява, че българското Патентно ведомство продължава да е компетентно да регистрира национални географски указания за селскостопански продукти и храни на територията на България. Съгласно това решение Регламент (ЕС) № 1151/2012 или неговото тълкуване от страна на Съда не са приложими спрямо националната регистрация и закрила и твърдяното несъответствие между националното право и законодателството на ЕС следва да се преодолее чрез изменение на разпоредбите на националното право, които са в нарушение. В резултат на това в разглежданото дело е предоставена правна закрила на притежателя на национално регистрирано географско означение, макар тази регистрация и закрила на национално равнище да е несъвместима с правото на ЕС.

На 26 септември 2017 г. службите на Комисията се срещнаха с българските органи по тяхно искане. По време на срещата и по повод посоченото съдебно решение службите на Комисията изразиха становище, че българските органи следва не само да прекратят националната регистрация на географски указания, но и да пояснят изрично и по подходящ начин, че Законът е изчерпал своето действие по отношение на притежателите на национално регистрирани географски означения, които вече няма да се ползват от никаква закрила за регистрираните географски означения на национално равнище — било то регистрираните преди присъединяването на България, ако не са изпълнени условията за допълнителния

⁷ Решение № 9256 от 12 юли 2017 г. на Върховния административен съд на Република България.

срок на закрила, или регистрираните след присъединяването. Например не следва да бъдат налагани санкции на основание на нарушение на национално регистрирано географско означение. Също така текущите или бъдещите граждански производства не следва да присъждат изплащане на обезщетения на притежателите на национално регистрирани географски означения.

3. Правна оценка на съвместимостта на българското законодателство с правото на Съюза

Както бе посочено преди, в съответствие с член 5, параграф 11 от консолидираната версия на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета националната закрила на географските указания и наименования за произход, съществуващи към датата на присъединяването на България към ЕС, би следвало да бъде преустановена в срок от дванадесет месеца от датата на присъединяване (т.е. на 1 януари 2008 г.).

Правната уредба на ЕС на географските указания също не позволява наличието на успоредна национална система на закрила на географските указания или пък наличието на такава спомагателна система. По въпроса за възможността да се запазят някои национални правила за закрила на географските указания, на 8 септември 2009 г.⁸ Съдът постанови, че:

„Целта на Регламент № 510/2006 не е да установи наред с националните правила, които могат да продължат да съществуват, допълнителен режим на закрила на квалифицираните географски указания по подобие например на въведения с Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ 1994 L 11, стр. 1), а да предвиди единен и изчерпателен режим на закрила на такива указания.“ (точка 114).

Точка 117 от посоченото съдебно решение гласи:

„Следователно националните процедури за регистрация се включват в общностната процедура за вземане на решение и представляват съществена част от нея. Те не могат да съществуват извън общностния режим на закрила.“⁹

Следователно системата на Европейския съюз за закрила на географските указания, предвидена понастоящем в Регламент (ЕС) № 1151/2012, е с изключителни права и не допуска държавите членки да прилагат отделни успоредно действащи схеми на национално или регионално равнище. Ето защо Законът за марките и географските означения от 1 септември 1999 г. е несъвместим в сегашния си вид с правото на ЕС, доколкото предоставя закрила на географски означения, попадащи в приложното поле на правото на ЕС.

4. Заключение

Поради това Европейската комисия е на мнение, че запазвайки националната закрила на географските указания и наименованията за произход, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 1151/2012, България не е изпълнила задълженията си съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012, както е тълкуван от Съда.

⁸ Вж. дело C-478/07, Budějovický Budvar, národní podnik c/y Rudolf Ammersin GmbH.

⁹ Изключителният характер на системата на Европейския съюз за закрила на географските указания, попадащи в неговото приложно поле, бе неотдавна потвърден от Съда и по отношение на вината в дело C-56/16 P, Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) срещу Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto. IP. Дело C-56/16 P.

Комисията приканва Вашето правителство в съответствие с член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз да представи своите съображения по гореизложеното в срок от два месеца след получаване на настоящото писмо.

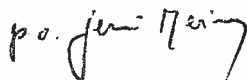
След като разгледа тези съображения или ако такива не бъдат представени в указания по-горе срок, Комисията може, ако счете това за целесъобразно, да издаде мотивирано становище в съответствие с цитирания по-горе член от Договора.

С уважение:

За Комисията

Phil HOGAN

Член на Комисията

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
За Генералния секретар,

Jordi AYET PUIGARNAU
Началник на Канцеларията
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ